

SALZBURG
GLOBAL
SEMINAR
75th Anniversary

ВИЗНАЧЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ТА ВІДНОСИН

Культурну дипломатію традиційно визначають як очолювану урядом практику використання мистецтва та культури в рамках зовнішньої політики країни для досягнення певних цілей. Це визначення має важливе значення, оскільки воно підсилює центральну роль уряду як провідного учасника культурної дипломатії в існуючих національних рамках і кордонах. Однак цей термін також використовується ширше, щоб обговорити способи взаємодії митців із різних країн і культур. У цих процесах часто беруть участь не лише окремі митці, але й колективи та асоціації, а також інші недержавні актори та групи громадянського суспільства. Це часто називають культурними відносинами.

Хоча ці терміни часто використовуються як синоніми, ми визнаємо важливі відмінності між культурною дипломатією (як частиною зовнішньої політики) та культурними відносинами чи співробітництвом, визнаючи необхідність співіснування обох форм взаємодії та посилення їхніх цілей.

Сесія **“Течії змін: Переосмислення культурної дипломатії задля майбутнього, якого ми потребуємо”** відбувся з 4 по 8 липня 2022 року в межах Зальцбурзького глобального семінару та зібрав понад 60 митців, дипломатів, політиків і науковців, які представляли 30 країн. Разом вони розглянули потенціал мистецтва як сили для покращення світу та надали рекомендації щодо переосмислення ролі, яку культурна дипломатія та відносини можуть відігравати в наближенні нас до майбутнього, якого ми потребуємо. Ми, учасники цього семінару, закликаємо до нових моделей культурної дипломатії та відносин.

Читайте детальніше онлайн:
salzburgglobal.org/go/743

Зальцбурзька заява про майбутнє культурної дипломатії

АРГУМЕНТАЦІЯ

Враховуючи нещодавні геополітичні конфлікти, зростання та подальшу недовіру до глобалізації, спірність кордонів, кліматичну кризу та глобальну пандемію, зараз треба якнайшвидше оцінити, заново калібрувати та визначити нові підходи до вирішення спільних проблем і викликів. Коли відбувається неймовірне, мистецтво та культура можуть запропонувати нові уявлення та надію. Культурна дипломатія та відносини можуть бути використані як провідники змін і чинники об'єднання людей. Однак ми повинні вийти за межі поверхневої інструменталізації мистецтва та культури, щоб прагнути спільного розуміння та формувати кращий світ.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для того, щоб культурна дипломатія та культурні відносини могли максимально використати свій потенціал, і щоб культурна дипломатія забезпечувала довготривалий вплив на досягнення майбутнього, яке ми хочемо бачити, необхідні важливі зміни в тому, як уряди та митці ставляться до цих практик та беруть участь у них. З цією метою цілі та структура культурної дипломатії та відносин мають бути зосереджені на таких речах:

Подолання розбіжностей: Автентичні зв'язки вимагають визнання різних способів, якими митці, культурні діячі, урядові та неурядові чиновники бачать світ. Тому необхідно спілкуватися представникам не лише різних культур, але й різних професій. Незважаючи на те, що світогляди митців і чиновників можуть відрізнятися, і ті, й інші можуть використовувати культурну дипломатію та відносини задля забезпечення більш справедливого та мирного світу. Усі зацікавлені сторони несуть спільну відповідальність за створення необхідних мереж, щоб залучити багато точок зору та учасників до процесу.

Цінування добросовісності: Як колись, так і в сучасному світі, культурною дипломатією зловживали для досягнення ворожої, агресивної чи шкідливої зовнішньої політики, а також для поширення дезінформації та маніпулювання громадською думкою. Вкрай важливо, щоб уряди та незалежні агенти утримувалися від практик, що впливають на добросовісність культурної дипломатії як дисципліни та професії.

Митець у центрі: Культурна дипломатія має служити мистецтву, відповідаючи сучасним цінностям суспільства, зберігаючи культурну спадщину та залучаючи сучасні практики творення мистецтва. Щоб мистецтво розкрило свій потенціал як інструмент культурної дипломатії, ми повинні не лише розглянути роль самого мистецтва, а й забезпечити,

СУПЕРЕЧНІСТЬ МІЖ КУЛЬТУРНИМ ДІЯЧЕМ ТА ПОЛІТИКОМ

Існує дві основні проблеми використання культурної дипломатії:

1. відмінності між політиками (policymakers) та діячами культури як користувачами і творцями мистецтва;
2. потенціал використання мистецтва в цілях, небажаних діячами культури, або навіть як дезінформацію для розколу суспільства.

Для тих, хто розробляє політику, культурна дипломатія та, відповідно, мистецтво, можуть розглядатися як засіб досягнення мети — інструмент для зображення переваг тієї чи іншої сторони з метою переконати інших дотримуватися бажаної політики. Ця допоміжна мета мистецтва рідше лежить в основі художньої творчості. Це може створити напругу між двома групами щодо мети мистецтва. Хоча уряди та політики повинні співпрацювати з діячами культури в рамках культурної дипломатичної діяльності, необхідно, щоб вони робили це у спосіб, який є прозорим у своїй меті та цілях.

Мистецтво може слугувати об'єднувальним фактором, зближати людей, однак ті, хто хоче посіяти розкол, також можуть використовувати культуру та мистецтво, щоб вбити клин між різними групами людей. Хоча це може набувати форми дезінформації та пропаганди, яку використовують уряди, це також може бути результатом того, як культурні продукти та мистецтво інтерпретуються іншими. Захист діяльності в сфері культури як форми вільного вираження поглядів із одночасним балансуванням між правами митців і роллю держави — це непросте завдання.

Ці сфери підкреслюють протиріччя та баланс між мистецькою свободою та роллю уряду в культурній діяльності та її поширенні. Хоча між діячами культури та урядами може виникнути напруга, здатність культури долати кордони та говорити про стан людини робить культурну дипломатію потужним інструментом, яким уряди можуть зловживати. Учасники сподіваються, що уряди та митці знайдуть належний баланс для сприяння більш правдивому та справедливому світу.

щоб митці перебували в центрі розмови. Для цього потрібно створити інклюзивний простір, у якому митці можуть відкрито творити, не боячись, що їхнє мистецтво буде використано не за призначенням. Центральна позиція митця може допомогти мистецтву розквітнути та розширити культурні взаємини.

Бути самокритичним: У відносинах між митцями та урядами важливо, щоб усі сторони визнавали як власну позицію, так і вади. Критична саморефлексія є основою в усіх міжкультурних обмінах. Для того, щоб справляти вплив, культурна дипломатія повинна мати самосвідомість. Таким чином, уряди повинні дозволити простір, у якому митці можуть висловлювати критику своїх власних суспільств, якщо вони цього бажають. Самокритика доступна лише у вільних і демократичних суспільствах, де уряди дозволяють вільне художнє самовираження.

Використання сили демократії: Демократичне управління та верховенство права залишаються основоположними в міжнародній системі задля сприяння добробуту суспільства. Культурна дипломатія є важливим інструментом просування демократичних ідеалів і норм через кордони та сферою, де демократії можуть співпрацювати задля просування цих цілей.

Прагнення взаємності: Через традиційну динаміку влади та дисбаланс ресурсів між державами Глобальної Півночі та Півдня часто спостерігається прогнозована покора Глобального Півдня та інших маргіналізованих спільнот. Однак культурна дипломатія та відносини ґрунтуються на співпраці та взаємності між акторами. Таким чином, критично важливо, щоб ці відносини сприяли інклюзивним дискусіям, справедливості та емпатії. Також важливо, щоб обидві сторони відчували, що їхній голос почуто, і щоб вони отримували максимально рівноцінну вигоду.

Представлення та задіявання різноманітності: Ми часто зосереджуємося на міжнародному аспекті культурних відносин, обговорюючи силу культурної дипломатії, однак культурні відносини на місцевому рівні також важливі. В епоху глобалізації держави стають дедалі різноманітнішими. Замість того, щоб намагатися створити однорідну чи унікальну культуру, вони повинні сприймати власне розмаїття у своїй культурній дипломатії, щоб винести на перший план схожості з іншими по всьому світу та просувати цінності плюралізму. Це може означати підкреслення національного розмаїття або охоплення спільнот діаспори деінде.

Визнання потужності технологій: Хоча технології можна використовувати для поляризації, вони також мають силу об'єднувати спільноти через кордони, відкриваючи людей культурам, відмінним від їхньої власної. Технології володіють величезним потенціалом для зміни поведінки та масштабів культурної дипломатії. Технології мають силу дозволити мистецтву тиснути на уряди, оскільки вони (технології) переходять кордони через інтернет, а люди закликають до змін по всьому світу.

Продовження на наступній сторінці

ЗАКЛИК ДО ДІЇ

Щоб культурна дипломатія та відносини процвітали, нам потрібно не лише говорити одне з одним, але й слухати. Ми всі виграємо на регіональному, національному та глобальному рівнях, коли динаміка влади буде неієрархічною. Культурна дипломатія задля майбутнього, яке нам потрібне, також має представляти та відстоювати людей, спільноти та голоси, які не обов'язково займаються культурними відносинами, а самі складають широту та багатство нашого світу.

Ми закликаємо **уряди, політиків і дипломатів**:

- Прийняти культурну дипломатію як стратегічний інструмент впливу на геополітичні та гео економічні цілі таким чином, щоб визнати та подолати розрив між офіційними особами та діячами культури.
- Визнати різноманітність свого власного населення та активно висвітлювати це різноманіття в рамках своєї культурної дипломатії, щоб перейти від спроб представити однорідну "національну культуру" до такої, яка є більш інклюзивною та репрезентативною для розмаїття життєвого досвіду їхньої країни.
- Уникати зловживання культурною дипломатією, спрямованої на просування певного порядку денного, здійснення культурного домінування, введення в оману чи дезінформацію аудиторії або інструменталізацію культури для досягнення політики, яка підриває мир, міжнародну співпрацю та добросовісність міжкультурного діалогу.
- Закласти роль мистецтва, культури та митця в процес культурної дипломатії, особливо під час обговорення складних тем, які потребують обходу бюрократичних і політичних перешкод, з якими стикаються інші форми дипломатії.
- Співпрацювати з культурними установами та діячами для розробки систем мережевого управління та відкритого простору для культурного обміну.
- Прийняти демократичні норми та ідеали, сприяти верховенству права та використовувати культурну дипломатію, щоб підкреслити важливість і силу демократії, і співпрацювати з іншими демократичними урядами для просування цих ідеалів і спільних уроків, особливо коли стикається з проблемою авторитаризму.

Ми закликаємо **митців, культурних діячів та заклади культури**:

- Підтримувати інших та співпрацювати з ними, щоб збільшити можливості для мистецької колаборації.
- Посилити голоси та історії етно-расових меншин, корінних народів та іммігрантів, щоб представити роль, яку всі вони відіграють у "національній культурі".
- Кинути виклик звичним ієрархіям і структурним нерівностям, приймаючи рішення про програмування та фінансування.
- Використовувати технології, щоб взаємодіяти з аудиторією за кордоном, сягати нових аудиторій та мати більший глобальний вплив.
- Сприяти можливості митців подорожувати, щоб їхнє мистецтво та голоси були почуті, а також прагнути зробити право на пересування справедливим.
- Співпрацювати з місцевими діячами культури, які допомагають у перекладі не лише між мовами, але й між різними культурними практиками та системами цінностей, щоб переконатися, що культурна дипломатія та відносини сприяють більшій інклюзії та рівності.
- Використовувати їхній мистецький досвід та спосіб мислення, щоб зайняти позиції поза мистецтвом. Більше митців на керівних посадах — в уряді, бізнесі, установах сфери обслуговування, освіти та охороні здоров'я — можуть створювати нові й унікальні способи вирішення найнагальніших викликів світу.

Ми закликаємо **громадські організації та громадянське суспільство**:

- Створювати спільноти практиків, які кидають виклик сучасним способам мислення та визнають спільну людяність і досвіди у всьому світі.
- Заохочувати розвиток спільнот практиків, які виходять за рамки норм культурної дипломатії між Північчю та Півднем, щоб охопити та розширити горизонтальні зв'язки між іншими країнами та діячами.
- Розробити механізми для налагодження більш рівноправних відносин — як у рамках структур фінансування, так і через програми розбудови потенціалу.

Ми закликаємо **дослідників і науковців**:

- Поставити собі за мету подолання розривів між дослідженнями, політикою та практикою.
- Визначити успішні моделі спільної культурної дипломатії та відносин, які призвели до значущих політичних і суспільних змін.
- Використовувати міждисциплінарні та деколоніальні підходи та методології для вивчення культурної дипломатії, щоб краще зрозуміти вплив і наслідки цих практик.

Ми закликаємо **всіх людей**:

- Слухати — не просто щоб почути, а щоб відчувати. Усі люди мають визнати, що вони інтерпретують інформацію через свою власну систему координат, але ви найкраще розумієте інших, коли переступаєте через власну призму, щоб розуміти інших через їхні точки зору та системи координат. Для цього можна підвищити культурну обізнаність і зацікавитися розмаїттям культур світу.

Разом ми можемо вжити заходів для того, щоб наше культурне розмаїття не було ані тягарем, ані обмеженням, а натомість створювало основи інклюзії та спільно будувало потрібне нам майбутнє.